

MANUAL DE PROCESSOS DEL SISTEMA INTERN DE QUALITAT**Procés PC3. Gestió de les pràctiques externes i dels treballs de final d'estudis (TFE)**

1. Objectiu
2. Àmbit d'aplicació
3. Propietat del procés
4. Documentació associada (inputs)
5. Documentació generada (outputs)
6. Revisió i millora
7. Indicadors
8. Desenvolupament del procés (procediment)
9. Diagrama de flux

RESUM DE REVISIONS

Versió	Data	Motiu de la modificació
00	24 de gener de 2008	Disseny inicial
01	Març de 2010	Actualització

Responsable de l'elaboració	Responsable de l'aprovació	Data d'aprovació
Responsable d'Innovació Docent	Comissió Delegada del Consell de Govern	(en procés)

1. Objectiu

L'objectiu del present procés és ordenar les activitats necessàries per a la realització de les pràctiques en empreses o organitzacions externes a la UAB per part dels estudiants.

Formen part també d'aquest procés les activitats que regulen i organitzen la realització dels treballs de final de grau i els treballs de final de màster (que englobarem sota el concepte de treballs de final d'estudis o TFE).

2. Àmbit d'aplicació

El present procés implica els centres, les titulacions i els serveis que tenen responsabilitats en l'organització d'estades de pràctiques curriculars en empreses i institucions externes a la UAB.

3. Propietat del procés

Aquest procés es troba molt vinculat als centres, que és on es realitza l'activitat per si mateixa. El responsable d'Innovació Docent és el propietari d'aquest procés marc de la UAB, que dicta el funcionament global del procés i, com a tal, n'és el responsable de la supervisió i el seguiment, i de proposar a l'Equip de Govern les modificacions que estimi necessàries.

Els processos específics de les pràctiques externes i els TFE dels centres són propietat del degà o el director del centre, que vetllarà per la supervisió i el seguiment del desenvolupament del procés en el seu centre, i proposarà accions de millora a l'Equip de Direcció del centre. Aquelles propostes de millora que afectin el procés marc es comunicaran al responsable d'Innovació Docent de la Universitat.

4. Documentació associada (inputs)

Reial decret 1393/2007, de 29 d'octubre, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments universitaris oficials
Reial decret 1497/81, modificat pel Reial decret 1845/94 sobre programes de cooperació educativa
Memòria de les titulacions acreditades (Procés PE3)
Procediment que regula els convenis i les resolucions de les pràctiques curriculars (Àrea d'Assumptes Acadèmics, 18.3.2003)
Normativa sobre l'avaluació dels estudiants (en fase d'aprovació)

5. Documentació generada (outputs)

Actes de les reunions dels òrgans de responsabilitat
Memòria anual de la realització de pràctiques externes curriculars (s'incorpora a l'informe de seguiment de les titulacions).
Memòria anual de la realització de treballs de final de grau i de treballs de final de màster (s'incorpora a l'Informe anual de seguiment de les titulacions).
Convenis subscrits amb entitats externes.

6. Revisió i millora

El procés es revisarà periòdicament en vista dels resultats obtinguts en cada curs acadèmic. La responsabilitat de l'esmentada revisió, així com de la implantació de les propostes de millora, recau en el responsable d'Innovació Docent de la Universitat.

En l'àmbit del centre, la revisió periòdica i la implantació de millores del procés particularitzat al centre recau en el degà o el director del centre.

Es revisarà especialment:

- Grau de satisfacció dels estudiants que han realitzat pràctiques o treballs de final d'estudis a organismes externs a la UAB.
- Grau de satisfacció dels tutors de pràctiques o dels treballs final d'estudis en les empreses o institucions.
- Nivell acadèmic de les pràctiques o dels treballs oferts per les empreses o les institucions.
- Nivell de compliment de les empreses o les institucions externes amb les condicions establertes d'acollida i seguiment de l'estudiant.
- Nivell de compliment de l'estudiant amb els horaris i les condicions de treball establertes amb les empreses i les institucions durant el període de pràctiques o de TFE.

7. Indicadors

Nombre de convenis firmats amb empreses o institucions per a la realització de pràctiques curriculars, desglossat per titulacions
Nombre de places de pràctiques curriculars ofertes, desglossat per titulacions
Percentatge d'estudiants que completen el programa de pràctiques, respecte al total d'estudiants matriculats en les pràctiques curriculars, desglossat per titulacions
Nombre de convenis firmats amb empreses o institucions per a la realització de TFE, desglossat per titulacions
Nombre de places ofertes per a la realització de TFE, desglossat per titulacions
Percentatge d'estudiants que completen el TFE, respecte al total d'estudiants matriculats en el TFE, desglossat per titulacions
Nombre d'estudiants que han realitzat pràctiques extracurriculars l'any en curs, desglossat per titulacions
Nombre de convenis amb empreses o institucions firmats per Treball Campus

8. Desenvolupament del procés (procediment)

Com ja s'ha comentat, aquest procés es troba molt vinculat als centres. Atesa la diversitat dels centres de la UAB, en què per exemple coexisteixen facultats que imparteixen dues titulacions de grau amb altres que n'imparteixen més de 20, i atesa l'autonomia dels centres, la responsabilitat de l'execució del procediment recau en el degà o el director del centre o en el càrrec en el qual delegui. El Manual de qualitat específic del centre defineix exactament aquestes figures, que no són necessàriament les mateixes en tots ells.

8.1 Les pràctiques externes

És necessari diferenciar dos tipus de pràctiques externes:

- **Pràctiques integrades en els plans d'estudi o pràctiques curriculars**
Aquestes pràctiques es gestionen des dels centres i les titulacions.
- **Pràctiques extracurriculars**, de participació voluntària i que no comporten reconeixement de crèdits. Aquestes pràctiques es gestionen des del servei *Treball Campus* de la UAB i, malgrat ser un valor afegit en el procés formatiu de l'estudiant, no es consideren dins d'aquest procés.

Ambdós models es regulen per les normes emanades del Reial decret 1497/81, modificat pel Reial decret 1845/94.

La gestió de les **pràctiques curriculars** comporta les següents accions i responsabilitats:

1. L'elaboració de la normativa que regula la realització de pràctiques externes curriculars és responsabilitat de l'Equip de Direcció del Centre. L'esmentada normativa s'aprova en la comissió delegada de la Junta de Centre corresponent.
2. La Gestió Acadèmica del Centre realitza els contactes amb empreses i institucions que desitgin integrar alumnes en pràctiques en el seu àmbit de treball, i s'encarrega de gestionar els convenis de pràctiques.
3. El degà o el director del centre firma els convenis.
4. L'organització de les pràctiques curriculars és responsabilitat de les comissions de Docència i Coordinació de les titulacions. L'Equip de Coordinació de la titulació és l'encarregat de l'execució de les tasques associades.

El seguiment del programa de pràctiques externes, la seva anàlisi i les eventuais propostes de millora que puguin sorgir-ne es reflecteixen a l'Informe de seguiment de la titulació (**Procés PC7**).

8.2 Els treballs de final d'estudis (TFE)

És necessari diferenciar dos tipus de treballs de final d'estudis:

- **TFE interns:** Són aquells que es desenvolupen en àmbits de la Universitat.
- **TFE Externs:** Són aquells que es realitzen en empreses o institucions externes. La realització d'aquest model de TFE implica la firma d'un conveni amb una empresa o una institució externa.

En ambdós casos, l'elaboració de la normativa que regula la realització dels TFE és responsabilitat de l'Equip de Direcció del centre i ha de ser aprovada en la comissió delegada de la Junta de Centre corresponent.

L'organització dels TFE és responsabilitat de les comissions de Docència i Coordinació de les titulacions. L'Equip de Coordinació de la titulació és l'encarregat de l'execució de les tasques associades.

8.2.1 Els treballs de final d'estudis interns

La normativa pròpia de cada titulació estableix els mecanismes pels quals:

- Se seleccionen i s'anomenen els professors responsables de les assignatures de treball de final de grau i de treball de final de màster.
- Es recullen i s'aproven les propostes de TFE i se'n fa publicitat.
- S'assignen treballs als estudiants i es nomenen els professors tutors.
- Es nomenen les comissions d'avaluació dels treballs de final de màster i dels treballs de final de grau, en aquest últim cas si n'hi hagués.

8.2.2 Treballs de final d'estudis externs

La realització de TFE externs requereix la firma d'un conveni entre la Universitat i l'empresa o la institució en la qual l'estudiant desenvolupa el TFE.

La Gestió Acadèmica del Centre és la responsable de realitzar els contactes amb empreses i institucions que desitgin integrar alumnes en pràctiques en el seu àmbit de treball i de gestionar els convenis, que seran firmats pel degà o el director del centre.

La normativa aprovada per la comissió delegada de la Junta de Centre corresponent estableix els mecanismes a través dels quals:

- Se seleccionen i s'anomenen els professors responsables de les assignatures de treball de final de grau i de treball de final de màster.
- Es recullen i s'aproven les propostes de TFE i se'n fa publicitat.
- S'assignen treballs als estudiants i es nomenen els professors tutors.
- Es nomenen les comissions d'avaluació dels treballs de final de màster i dels treballs de final de grau, en aquest últim cas si n'hi hagués.

8.3 Revisió de les pràctiques externes i dels TFE

El responsable d'Innovació Docent, en vista dels resultats obtinguts amb el desenvolupament de les pràctiques externes i els TFE i incorporats al **procés PC7**, i d'acord amb els suggeriments i les peticions que li arriben dels centres, revisa periòdicament l'adequació de les normatives i els procediments que afecten tota la

Universitat, proposant accions de millora quan siguin necessàries i vetllant per la seva realització.

En l'àmbit dels centres, la revisió i el seguiment de les pràctiques externes i dels TFE és responsabilitat de les comissions de Docència i Coordinació de les titulacions. L'esmentat seguiment inclou la recollida d'evidències i resultats, l'anàlisi del desenvolupament de les pràctiques i els treballs, l'anàlisi de resultats i la proposta d'accions de millora.

L'anàlisi realitzada i les propostes de millora queden recollides a l'Informe de seguiment de la titulació que s'elabora en el context del Procés PC7.

La comissió de Docència o de Coordinació de la titulació és la responsable d'implementar les propostes de millora que sorgeixin de l'anàlisi anterior.

El seguiment de les pràctiques externes i dels TFE queda recollit a l'Informe de seguiment de les titulacions (**Procés PC7**).

La Unitat d'Innovació Docent en Educació Superior proporciona fòrums de discussió multidisciplinàries i transversals sobre les pràctiques externes i els TFE a través dels anomenats "grups d'interès IDES" (GI-IDES).

8.4 Participació dels grups d'interès

<i>Grups d'interès</i>	<i>Forma de participació</i>
Professors, estudiants i PAS	Debat en les comissions de Docència i Coordinació de la titulació. Debat en les comissions delegades del Consell de Govern.
Estudiants	És el col·lectiu a què es dirigeixen les activitats regulades en aquest procediment. El procés PS6 recull el seu grau de satisfacció.
Agents socials (ocupadors)	Són els receptors dels estudiants. La seva opinió sobre les competències professionals dels estudiants es recullen en el procés PS6 i en el procés PS7 (<i>Focus Groups</i>).

8.5 Informació pública

El plantejament general, els objectius i l'organització de les pràctiques externes curriculars es publiquen a la fitxa de la titulació, accessible a través del portal UAB, www.uab.cat→ Estudis de grau o www.uab.cat→ Màsters i postgraus.

Les guies docents de les assignatures de pràctiques externes (o equivalent), treball de final de grau i treball de final de màster expliquen en detall el desenvolupament d'aquestes activitats i els criteris i les accions d'avaluació. Les guies docents són també accessibles amb caràcter universal a la fitxa de la titulació.

Finalment, cada centre estableix la manera en la qual s'informa l'estudiant de l'oferta de places disponibles per realitzar cada una d'aquestes activitats. El mitjà utilitzat habitualment és el portal del centre.

8.6 Rendició de comptes

La rendició de comptes dels resultats de les pràctiques externes curriculars i els TFE realitzats en institucions alienes a la UAB s'efectua a través de l'Informe de seguiment de les titulacions (**Procés PC7**) que es fa arribar a l'Equip de Direcció del centre, a l'Equip de Govern de la Universitat i a les agències encarregades del seguiment de les titulacions.

Aquests informes de seguiment de les titulacions acaben resumits a l'Informe anual de seguiment de la UAB, que es fa públic a través del portal UAB.

Finalment, la rendició de comptes als diferents col·lectius queda assegurada mitjançant la participació d'aquests col·lectius als òrgans col·legiats i a les comissions de debat següents:

- Comissions de Docència i de Coordinació de les titulacions.
- Comissions delegades de les Juntes de Centre.
- Comissions participants en el debat i l'aprovació dels diferents informes de seguiment que es generen en el **Procés PC7**.

9. Flujograma: Gestión de las Prácticas externas y Trabajos de Fin de Estudios (PC3)

